

COLUMN

De schrijver van de column kan een gedragswetenschapper, een groepsleider, een wetenschappelijk onderzoeker, een beleidsmaker en/of een ouder zijn. Wat zij gemeen hebben, zijn hun ervaringen met mensen met een licht verstandelijke beperking. In deze LVB Onderzoek & Praktijk geven wij het woord aan Hans Schirmbeck, voormalig (interim-)directeur van het VOBC en nu onder andere (interim-)bestuurder bij participatiebedrijf Stoer.

In de zomer van 1984 werkte ik op een arbeidsproject in Rotterdam en leerde ik Chris kennen. Hij was bijna 19, ik was net 24. We waren beiden schoolverlater. Ik had kort daarvoor een HBO-opleiding in Tilburg afgerond en liep over van ambitie. Chris was VSO-MLK schoolverlater en had helemaal geen zin om te werken. Hij wilde het liefst de hele dag buiten zijn, op zoek naar lieveheersbeestjes. Chris was (en is nog steeds) licht verstandelijk beperkt en zijn school maakte zich, even als de sociaal pedagogische dienst die hem begeleidde, zorgen over zijn toekomst. Alle deskundigen waren het er over eens dat voorkomen moest worden dat Chris 'thuis kwam te zitten'. Er moest zo snel mogelijk werk voor hem gevonden worden en dat werd mijn opdracht. Ik had nog nooit van LVB gehoord, maar de toevoeging 'licht' stelde me gerust. Dat moest goed te doen zijn. Na een intake-gesprek met Chris en zijn moeder ging ik aan de slag.

Mijn eerste pogingen mislukten jammerlijk. Chris wilde eigenlijk niets en ik wilde teveel. Ik zocht naar een plek in de buitenlucht (dat had ik goed begrepen), met uitdagingen, perspectief en variatie (dat had ik niet zo goed begrepen).

Na enkele indringende gesprekken met mijn leidinggevende ben ik opnieuw met Chris in gesprek gegaan. Op zoek naar zijn droom en die had hij! Chris wilde het liefst de hele dag op een (electro)karretje van de gemeentereiniging door de stad rijden. In een uniform van de dienst welteverstaan, want dan hoor je er tenminste bij!

Met het nodige kunst- en vliegwerk en veel begeleiding is dat uiteindelijk gelukt. Toen ik

Chris een paar jaar geleden tegenkwam op de afscheidsreceptie van mijn toenmalige leidinggevende vertelde hij mij trots dat hij nog steeds bij de reinigingsdienst werkt. Tot grote tevredenheid van zijn baas ("Chris is een hele betrouwbare jongen") en met veel plezier.

Chris en ik hadden het geluk dat mijn toenmalige leidinggevende wel wist wat het leven met een licht verstandelijke beperking betekent. Van hem heb ik geleerd wat wel en (soms) niet kan. Hij liet mij zien waar ik op moest letten en hoe ik met Chris (en zijn moeder) het beste een gesprek kon voeren. Hij heeft mij geleerd anders te kijken naar ambitie, loyaliteit en het belang van 'erbij horen'.

Begin van dit jaar ben ik als interim-bestuurder aan de slag gegaan bij STOER, het participatiebedrijf van de gemeente Oude IJsselstreek in de Achterhoek. Onze opdracht is zo veel mogelijk inwoners, die al jaren voor hun inkomen van de gemeente afhankelijk zijn, aan het werk te helpen. Een deel van hen heeft een licht verstandelijke beperking. Wij gaan intensief met hen in gesprek. We gaan op zoek naar hun droom en proberen daar vervolgens zo goed mogelijk bij aan te sluiten. Ik profiteer daarbij nog elke dag van de wijze lessen die ik 36 jaar geleden geleerd heb in Rotterdam en mijn jaren bij de VGN en (recent) de VOBC en het Landelijk Kenniscentrum LVB. Kennis (en ervaring) die misschien niet voor iedereen voor het oprapen ligt, maar die er wel gewoon is. Kennis van Chris, noem ik dat. Kennis die telt als we samen echt vooruit willen en als we serieus werk willen maken van participatie en inclusie.